

L 24/2025



CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI
CANCELARIA PREȘEDINTELUI



SENATUL ROMÂNIEI
Nr. 5166 / 15-12-2025

Dosar nr.4967A/2025

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ
NR. 14014 / 15 DEC 2025

Domnului Mircea ABRUDEAN
PREȘEDINTELE SENATULUI

București permanent al Senatului
240 16 decembrie 2025

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Președintele României referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru completarea Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000 (PL-x 338/2025).

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 28 ianuarie 2026 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 04 februarie 2026.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

PREȘEDINTE

Prof.univ.dr. Elena Simona TĂNĂSESCU

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 4967A/2025

ROMÂNIA



Administrația Prezidențială - Cabinetul Președintelui
CP1//1021...../15.12.2025.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ
NR. 13955 15 DEC 2025

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, decembrie 2025

Doamnei ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE asupra

Legii pentru completarea Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000

La data de 1 noiembrie 2025, Parlamentul a transmis Președintelui României, în vederea promulgării, Legea pentru completarea Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000 (PL-x 338/2025).

Legea supusă controlului de constituționalitate are ca obiect de reglementare completarea Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000, prin care se stabilește ca ponderea de participare a sportivilor de performanță români la competițiile sportive naționale oficiale să nu fie mai mică de 40% din totalul de sportivi participanți pentru fiecare echipă, iar constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor să fie făcută și de federații împuternicite prin ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Sport.

Legea oferă fiecărei federații sportive naționale în parte libertatea de a stabili ponderea de participare a sportivilor de performanță români, la nivel de seniori și tineret, la competițiile sportive naționale oficiale, la sporturile de echipă, începând cu sezonul competițional 2026-2027. Această pondere nu poate fi mai mică de 40% din

totalul de sportivi participanți care pot evolua în teren pe parcursul unui meci pentru fiecare echipă.

Se introduc sancțiuni contravenționale în cazul nerespectării noilor prevederi cu privire la ponderea numărului de jucători români, limitele amenzii fiind cuprinse între 500.000 lei și 1.000.000 lei.

De asemenea, la momentul intrării în vigoare a legii, Ordinul ministrului sportului nr. 500/2022 privind aprobarea Instrucțiunilor de stabilire a participării sportivilor de performanță români, la nivel de seniori și tineret, într-o pondere de minimum 40% din totalul de sportivi participanți la competițiile sportive naționale oficiale, la sporturile de echipă, se abrogă.

În principiu, legea supusă controlului de neconstituționalitate conține reglementări salutare, de natură a încuraja tinerii sportivi români să performeze în diferite domenii ale sportului de echipă, astfel cum rezultă inclusiv din expunerea de motive a actului normativ. De altfel, multe țări europene au reglementări de stimulare a propriilor tineri sportivi, care tind la atingerea aceluiași deziderat ca cel urmărit de legiuitorul român, însă realizează acest lucru fără a fundamenta reglementarea legislativă pe ideea de apartenență a sportivului la țara în care își desfășoară activitatea competițională printr-o legătură de cetățenie.

Totuși, prin conținutul său normativ, legea contravine unor norme și principii constituționale, pentru motivele dezvoltate în cele ce urmează.

I. Încălcarea art. 41 alin. (1) și a art. 148 alin. (2) din Constituția României prin raportare la art. 18, art. 45 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene și la art. 15 și art. 21 alin. (2) din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene

Potrivit art. 41 alin. (1) din Constituție: „(1) *Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă*”.

Articolul 148 alin. (2) prevede: „*ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare*”.

Articolul 18 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE) interzice orice discriminare exercitată pe motiv de cetățenie sau naționalitate în

domeniul de aplicare a tratatelor și fără a aduce atingere dispozițiilor speciale pe care le prevăd.

Art. 45 din TFUE prevede:

„(1) *Libera circulație a lucrătorilor este garantată în cadrul Uniunii.*

(2) *Libera circulație implică eliminarea oricărei discriminări pe motiv de cetățenie între lucrătorii statelor membre, în ceea ce privește încadrarea în muncă, remunerarea și celelalte condiții de muncă.*

(3) *Sub rezerva restricțiilor justificate de motive de ordine publică, siguranță publică și sănătate publică, libera circulație a lucrătorilor implică dreptul:*

(a) *de a accepta ofertele reale de încadrare în muncă;*

(b) *de a circula liber în acest scop pe teritoriul statelor membre;*

(c) *de a se stabili într-un stat membru pentru a desfășura o activitate salarizată în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative care reglementează încadrarea în muncă a lucrătorilor statului respectiv;*

(d) *de a rămâne pe teritoriul unui stat membru după ce a fost încadrat în muncă în acest stat, în condițiile care vor face obiectul unor regulamente adoptate de Comisie.*

(4) *Dispozițiile prezentului articol nu se aplică încadrării în administrația publică”.*

Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene prevede la art. 15, intitulat „*Libertatea de alegere a ocupației și dreptul la muncă*”:

„(1) *Orice persoană are dreptul la muncă și dreptul de a exercita o ocupație aleasă sau acceptată în mod liber.*

(2) *Orice cetățean al Uniunii are libertatea de a-și căuta un loc de muncă, de a lucra, de a se stabili sau de a presta servicii în orice stat membru.*

(3) *Resortisanții țărilor terțe care sunt autorizați să lucreze pe teritoriul statelor membre au dreptul la condiții de muncă echivalente acelorora de care beneficiază cetățenii Uniunii”.*

De asemenea, la art. 21 alin. (2), intitulat „*Nediscriminarea*”, Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene prevede: „(2) *În domeniul de aplicare a tratatelor și fără a aduce atingere dispozițiilor speciale ale acestora, se interzice orice discriminare pe motiv de cetățenie*”.

Legea supusă controlului de constituționalitate introduce un nou articol, nr. 37¹, care prevede următoarele:

„(1) *Federațiile sportive naționale stabilesc, în baza statutelor și regulamentelor proprii, ponderea de participare a sportivilor de performanță români, la nivel de seniori și tineret, la competițiile sportive naționale oficiale, la sporturile de echipă.*

(2) *Ponderea de participare a sportivilor de performanță români, la nivel de seniori și tineret, la competițiile sportive naționale oficiale nu poate fi mai mică de 40% din*

totalul de sportivi participanți care pot evolua în teren pe parcursul unui meci, pentru fiecare echipă.

(3) Federațiile sportive naționale au obligația să aibă propria strategie din care să reiasă creșterea procentuală a numărului de jucători români în primele eșaloane valorice”.

Considerăm că, prin această modificare legislativă, Parlamentul a încălcat principiul nediscriminării pe bază de cetățenie al lucrătorilor europeni, consacrat atât la nivel constituțional, cât și la nivel european, potrivit textelor antereferite și jurisprudenței constante a Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE).

Prioritatea de aplicare a dreptului european a fost consacrată prin Hotărârea Curții Europene din anul 1964, din cauza *Costa v Enel*, C-6/64, care a constituit punct de temelie atât original, cât și derivat în dezvoltarea jurisprudenței europene în această materie.

În România, Constituția consacră prioritatea dreptului european față de dreptul intern la art. 148 alin. (2), prin excepție de la regula generală a aplicării tratatelor în dreptul intern, printr-o modalitate originală, anume că nu tot dreptul UE, ci numai tratatele constitutive și celelalte reglementări europene cu caracter obligatoriu au prioritate față de dispozițiile contrare din legislația națională.

În mod obișnuit, Curtea Constituțională nu utilizează dreptul european ca normă interpusă în cadrul controlului de constituționalitate, ci numai în cazurile în care apreciază că ar fi vorba de o normă cu relevanță constituțională. Dreptul la muncă și exercitarea acestuia în baza principiului nediscriminării sunt consacrate atât în Constituția României la art. 41, cât și la nivel european în tratatele de drept primar, astfel încât, prin încălcarea dispozițiilor europene, se încalcă implicit și dispozițiile constituționale, fapt cu relevanță în invocarea dreptului european în analiza constituționalității legii.

La nivelul Uniunii Europene, legat de libertatea de circulație a lucrătorilor, s-a dezbătut problema componenței echipelor naționale de fotbal, în special, pe criteriul cetățeniei sportivilor din lot.

În statele membre ale Uniunii Europene, observăm că legislația nu se raportează la criteriul cetățeniei în reglementarea numărului minim de sportivi pe care echipele naționale au dreptul să îi prezinte la un meci la campionatele oficiale. Astfel, cu titlu de exemplu, Germania impune ca loturile de fotbal să includă cel puțin 12 fotbaliști cu licență germană, din care opt jucători trebuie să fi trecut prin sistemul de tineret al clubului. Patru dintre acești opt jucători trebuie să fi trecut prin propria academie a clubului, în timp ce ceilalți patru să fi trecut prin sistemele de tineret ale diferitelor cluburi afiliate aceleiași federații.

În Portugalia, nu există o limită directă de jucători străini în campionatul național. Cu toate acestea, cluburile sunt obligate să aibă cel puțin opt jucători antrenați local în loturile lor de meci. Pentru cluburile cu o echipă B, acest număr crește la zece. Prin urmare, numărul de jucători străini este limitat indirect.

Uniunea Asociațiilor Europene de Fotbal (UEFA) introduce regula „jucătorului format pe plan local” (*home-grown*). Aceștia sunt cei care, indiferent de naționalitatea lor, au fost antrenați de clubul lor sau de un alt club din aceeași asociație națională timp de cel puțin trei ani, între 15 și 21 de ani. Regulamentul UEFA prevede că cluburile angajate în una dintre competițiile sale trebuie să înscrie minimum 8 jucători formați pe plan local pe o listă de maximum 25 de jucători. Dintre acești 8 jucători, cel puțin 4 trebuie să fi fost formați de clubul în cauză.

Comisia Europeană a publicat un studiu independent referitor la regula privind „jucătorii formați local” adoptată de UEFA. Această regulă impune cluburilor participante la Liga Campionilor și la celelalte competiții UEFA să includă în loturile lor un număr minim de „jucători formați local”. Prin comparație cu măsurile „6+5” propuse de FIFA, care sunt incompatibile cu legislația UE, Comisia consideră că UEFA a optat pentru o abordare care pare să respecte principiul liberei circulații a lucrătorilor, atunci când vine vorba de promovarea formării tinerilor jucători europeni. De asemenea, Comisia a constatat că măsurile vizează susținerea promovării și protecției formării de calitate a tinerilor fotbaliști în UE. Acest studiu a fost anunțat în Cartea albă privind sportul, în iulie 2007, ulterior apărând și alte studii, prin care s-a analizat în detaliu și s-a urmărit evoluția aplicării acestei reguli în practică.

Legiuitorul român, prin legea supusă controlului de constituționalitate, în care se stabilește un procent de minimum 40% de sportivi de performanță români la nivel de seniori și tineret la competițiile sportive naționale oficiale, la sporturile de echipă, care pot evolua în teren pe parcursul unui meci, încalcă principiul liberei circulații a lucrătorilor în cadrul Uniunii Europene, fapt sancționat jurisprudențial de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în mai multe cauze.

În cauza Bosman, Curtea, garantând libera circulație a lucrătorilor, a statuat următoarele: *„Astfel cum Curtea a constatat în mai multe rânduri, libera circulație a lucrătorilor constituie unul dintre principiile fundamentale ale Comunității, iar dispozițiile tratatului care garantează această libertate au efect direct de la data la care a luat sfârșit perioada tranzitorie. Curtea a considerat de asemenea că ansamblul dispozițiilor din tratat referitoare la libera circulație a persoanelor urmărește facilitarea exercitării de activități profesionale de orice natură de către resortisanții comunitari pe întreg teritoriul Comunității și se opune măsurilor care i-ar putea*

defavoriza atunci când doresc să exercite o activitate economică pe teritoriul unui alt stat membru (...). În acest context, resortisanții statelor membre dispun în special de dreptul, izvorând direct din tratat, de a-și părăsi statul de origine pentru a se deplasa pe teritoriul unui alt stat membru și de a-și exercita dreptul la libera circulație constituie, prin urmare, obstacole în calea acestei libertăți, chiar dacă acestea se aplică indiferent de cetățenia lucrătorilor în cauză” (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 decembrie 1995, Bosman, C-415/93, ECLI:EU:C:1995:463, punctele 93-96).

În cauza precitată, Curtea a concluzionat, la punctul 2 al dispozitivului hotărârii, astfel: „Articolul 48 din Tratatul CEE se opune aplicării unor norme adoptate de asociații sportive potrivit cărora, în cadrul meciurilor din competițiile pe care le organizează, cluburile de fotbal nu pot utiliza decât un număr limitat de jucători profesioniști resortisanți ai altor state membre”.

Așadar, Curtea a statuat, printre altele, că interzicerea discriminărilor pe motive de cetățenie se opune aplicării unor reguli stabilite de asociațiile sportive, potrivit cărora, în meciurile din competițiile pe care le organizează, cluburile de fotbal nu pot utiliza decât un număr limitat de jucători profesioniști resortisanți ai altor state membre.

CJUE a mai stabilit că articolul 45 din TFUE se aplică nu doar acțiunilor autorităților publice, ci și regulilor de orice natură care urmăresc să reglementeze ocuparea forței de muncă remunerate într-un mod colectiv.

În anul 1998, în cauza Martinez Sala, C-85/96, Curtea a stabilit ca principiu că orice resortisant al unui stat membru poate invoca cetățenia sa europeană pentru a se proteja împotriva unei discriminări din cauza cetățeniei sale de către un alt stat membru.

De asemenea, în cauza Olympique Lyonnais, Curtea a arătat că: „O măsură care împiedică libera circulație a lucrătorilor nu poate fi admisă decât dacă urmărește un obiectiv legitim compatibil cu tratatul și dacă este justificată de motive imperative de interes general. Dar, în acest caz, în plus, ar trebui ca punerea în aplicare a unei astfel de măsuri să fie de natură să asigure realizarea obiectivului în cauză și să nu depășească ceea ce este necesar pentru a atinge acest obiectiv (...) Cu privire la sportul profesionist, Curtea a avut deja ocazia să constate că, având în vedere importanța socială considerabilă pe care activitatea sportivă și, în special, fotbalul o au în cadrul Uniunii, este necesar să se admită ca fiind legitim obiectivul care constă în încurajarea recrutării și a formării tinerilor jucători.” (a se vedea în acest sens

Hotărârea din 16 martie 2010, Olympique Lyonnais, C-325/08, ECLI:EU:C:2010:143, punctele 38 și 39)

În mod similar obligației federațiilor sportive de a avea o pondere de minimum 40% de jucători români, în Franța, prin Codul maritim, se impunea ca o anumită parte a echipajului unei nave să aibă cetățenie franceză. În cadrul acțiunii introduse de Comisie împotriva Franței pentru omisiunea de a abroga dispozițiile din Codul maritim francez, Curtea a statuat că art. 45 TFUE este direct aplicabil în sistemul juridic al fiecărui stat membru și înlătură orice acte naționale contrare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 aprilie 1974, C-167/73, ECLI:EU:C:1974:35, punctele 43-48).

CJUE a subliniat, în mod repetat, importanța majoră a principiului liberei circulații și al nediscriminării pe criteriul cetățeniei, articolul 45 considerându-se că reprezintă o aplicare, în contextul special al lucrătorilor, al principiului general din art. 18 TFUE, care interzice discriminarea pe criteriul cetățeniei.

În concluzie, față de cele expuse mai sus, apreciem că, prin neconcordanța legii supuse controlului de constituționalitate cu dreptul și principiile consacrate la nivel european, se încalcă dispozițiile constituționale prevăzute la art. 148 alin. (2) și obligația de neîngrădire a dreptului la muncă, consacrată de art. 41 alin. (1) din Constituție.

II. Încălcarea principiului legalității în componenta sa referitoare la securitatea raporturilor juridice și calitatea legii, prevăzut la art. 1 alin. (5) din Constituție

Respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie în România, conform art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală.

De asemenea, dispozițiile de tehnică legislativă, respectiv art. 63 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, stabilesc: *«Pentru instituirea unei norme derogatorii se va folosi formula „prin derogare de la...”, urmată de menționarea reglementării de la care se derogă. Derogarea se poate face numai printr-un act normativ de nivel cel puțin egal cu cel al reglementării de bază»*.

În cuprinsul legii supuse controlului de constituționalitate, legiuitorul a stabilit limitele amenzii prevăzute în art. 89 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 69/2000 ca fiind cuprinse între 500.000 lei și 1.000.000 lei, respectiv într-un quantum mai mare decât limita maximă generală a amenzii contravenționale reglementată prin art. 8 alin. (2) lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, care este de *„100.000 lei RON, în cazul*

contravențiilor stabilite prin lege și ordonanță;”, această normă reprezentând sediul materiei în privința cuantumului sancțiunilor aplicabile contravențiilor.

Astfel, întrucât legiuitorul, în cuprinsul prezentei legi, derogă de la cadrul general în materie, stabilind un quantum al amenzii peste limita maximă prevăzută de legea cadru, ar fi trebuit să folosească expresia „*prin derogare de la dispozițiile art. 8 alin. (2) lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare*”. Acest aspect, de altfel, a fost evidențiat ca observație și în avizul consultativ al Consiliului Legislativ, exprimat cu ocazia elaborării actului normativ supus controlului de constituționalitate.

Prin reglementarea normelor de tehnică legislativă, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. De aceea, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații ce trebuie să respecte principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare interpretării și aplicării corecte a actului normativ. În jurisprudența sa recentă, Curtea a sancționat modul deficitar de redactare a unor norme care nu corespund exigențelor de calitate a legii, exigențe ce se desprind din principiul legalității, consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție (Decizia nr. 729/2023, paragraf 57).

Astfel, modalitatea de redactare a textului de lege antereferit reprezintă o încălcarea a principiului legalității, întrucât, prin omiterea mențiunii de derogare, reglementarea încalcă limitele amenzii stabilite de lege pentru faptele ce constituie contravenție și nu corespunde exigențelor de calitate a legii.

În considerarea argumentelor expuse, vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că dispozițiile criticate din Legea pentru completarea Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000 sunt neconstituționale.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
NICUȘOR-DANIEL DAN**

1 /

